

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№8

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 361 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-avgustda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayeich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Smart-logistika texnologiyalarini joriy etish orqali oziq-ovqat mahsulotlarini yetkazib berish tizimini optimallashtirish (Toshkent viloyati misolida).....	14
Mavlanov Sobirjon Pardabayevich	
Tijorat banklarida korporativ boshqaruvning xalqaro tamoyillari asosida boshqaruv sifatini oshirish	20
Sattarov Umirzoq	
Современные банковские продукты	24
Хужамуратов Аббос Мардонович	
Amerika qo'shma shtatlarining ijtimoiy himoya tizimi.....	29
Abdullayeva Sayyora Aleksandrovna	
Совершенствование рынка услуг высшего образования как фактор повышения занятости населения в условиях цифровой экономики.....	33
Ибрагимов Тимур Ибодуллаевич, Асланова Дилбар Хасановна	
Iqtisodiy fanlarni o'qitishda interaktiv metodlarning qo'llanilishi va ularning samaradorligi.....	39
Kabulov Baxram Kuzibaevich	
Korxonalarda raqobat razvedkasi tizimlarini rivojlantirishda innovatsion raqamli texnologiyalarining o'rni.....	45
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	
O'zbekiston banklarida sun'iy intellekt foydalanish samaradorligini oshirish.....	51
Kamolov Sardorbek Davlatjon o'g'li	
Agrar korxonalar xo'jalik faoliyatida risklarni boshqarish bo'yicha samarali boshqaruv qarorlarini qabul qilishning metodologik asoslari.....	59
Baymirzaev Dilmurod Nematovich	
Основные направления инвестиционной политики Узбекистана в соответствии со стратегией-2030	66
Исомов Б. С.	
Tashish va saqlash xizmatlarini ko'rsatuvchi korxonalarda raqamli texnologiyalardan foydalanish holati.....	70
Rajabov Orzujon Mamasoliyevich	
Ijtimoiy infratuzilmani modernizatsiya qilishda DXSHning o'rni: madaniyat va sport sohasida imkoniyatlar	78
Baykalonov Jalil G'aybulloyevich	
Анализ состояния и перспективы развития активного и спортивного туризма в Узбекистане.....	93
Бойко Фарида Чингисовна, Ивонина Наталья Викторовна	
Переоценка и фальсификация стоимости имущества: международные практики, риски и пути решения.....	99
Мансурова Сайёра Бахтияровна	
Hudud sanoati tarkibiy o'zgarishlarini prognozlash usuli.....	106
Djumayev Farrux Toshmuratovich	
Углеродный след и декарбонизация промышленности Узбекистана: роль возобновляемой энергетики и международный опыт	111
Авезова Нилуфар Раббанакуловна, Ощепкова Эльвира Ахтемовна, С.М. Махмудов, А.А. Холиков, Авезова Нилуфар Раббанакуловна	
The process of developing startups based on management principles	119
Ilxamov Azizbek Yodgor o'g'li	
The impact of economic policy on non-performing loans: the case of Uzbekistan.....	126
Jalalov Mashkhurbek Gaybullo ugli	
Основные направления инвестиционной политики Узбекистана в соответствии со стратегией-2030	134
Исомов Б. С.	

Ko'p kvartirali uylarni boshqaruv organlari tomonidan aholiga sifatli xizmat ko'rsatishni qo'llab quvvatlashni takomillashtirish	138
Umarov Begzodbek Jaloldinovich	
O'zbekistonda iqtisodiyotni innovatsion rivojlantirishning institutsional asoslari.....	143
Fayzullayev Jonibek Negmatullayevich	
Davlat - xususiy sheriklik loyihalarining samaradorligini oshirish.....	150
Tursunov Imomnazar Egamberdiyevich, Hamroyev G'ayratjon Sultonovich	
O'zbekiston sug'urta bozorida hayot sug'urtasi xizmatlarining rivojlanish tendensiyalari va istiqbollari.....	155
Bazarov Zakir Xonqulovich	
Tijorat banklari likvidligini tartibga solish yo'llari.....	160
Tursunpo'latov Sohbnazar Kasimjon o'g'li, Nomozova Mohinur Maxmud qizi	
Atrof-muhit ifloslanishini kamaytirishda yashil moliya vositalarining roli: xalqaro tajriba va O'zbekiston imkoniyatlari	163
Yuldasheva Madina Tohir Qizi	
Geofazoviy ma'lumotlar asosida hududlarning farovonlik darajasini aniqlash	173
Toymasov Zufarjon Zokir o'g'li	
Методы и критерии оценки эффективности конкурентоспособности предприятия	179
Кучаров Абдор Сабижанович, Бобожонов Азиз Бабаханович, Алижанова Камила Тохир кизи	
Korxonalarda innovatsion jarayonlarni boshqarishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish.....	187
Narbeyeve Dilnoza Darvishaliyevna	
Development of entrepreneurship in Uzbekistan: management strategies in the context of economic reforms	192
Ibragimova Saida Ilkhomovna	
Aloqa korxonalari xizmat faoliyatida diversifikatsiya qilishning ilmiy baholash usullari va ulardan foydalanish.....	197
Tursunova Mastura Taxirovna	
Developing effective marketing strategies for tourism development in Uzbekistan	204
Fayzullayev Nodirbek Baxtiyor o'g'li	
Yakka tartibdagi tadbirkorlarni soliqqa tortish mexanizmlarini takomillashtirish masalalari.....	208
Yuldashev Yashnarjon Xolmirzayevich	
Yoshlar sanoat va tadbirkorlik zonalarida investitsiya loyihalarini bank kreditlari orqali moliyalashtirish.....	212
Jamalova Dilnoza Egamberdiyevna	
Цифровизации системы стратегического управления предприятий нефтегазовой отрасли Республики Узбекистан.....	217
Азимов Кабул	
Индекс устойчивости региона против бедности (poverty resilience index – pri): на примере бухарской области Республики Узбекистан (2024)	223
Мухамедова Мадинабону Мехридиновна	
Экономические аспекты внедрения цифровых технологий в полиграфии.....	230
Юсупхужаева Шахноза Музаффар кизи	
Mintaqalararo iqtisodiy hamkorlikni shakllantirish va barqaror rivojlantirishning ilmiy-nazariy asoslari.....	233
Sattorov R. A.	
Web3'da real vaqt ma'lumot sinxronizatsiyasi — tarmoqdagi kechikishlar va ularni kamaytirish texnologiyalari.....	240
Raimov Ulugbek Yorqinbek o'g'li	
Tijorat banklarining likvidligini tartibga solish amaliyotining dolzarb masalalari	246
Sayfutdinov Bobur Nodirovich	
Tijorat banklarining investitsion jozibadorligini oshirish yo'llari.....	255
Yuldoshev Otabek Jovli o'g'li	

Tijorat banklarining investitsion faolligini oshirish yo'llari.....	261
Ortiqov Sidiqjon Xolmurodovich	
Innovatsion yondashuvlar orqali davlat xaridlarida iqtisodiy samaradorlikni oshirish	266
Kurbonbekov Sardorbek Ravshanovich	
Hududlarda barqaror rivojlanish nazariyalarining sanoat korxonalari faoliyatiga ta'siri	270
Sadriddinov Baxtiyor Shamshiddin o'g'li	
Turizm platformalarining raqobatbardoshligini oshirishda zamonaviy kontent va raqamli marketing strategiyalarining integratsiyalashgan yondashuvi.....	277
Dadamirzayev Sarvarbek Ulug'bek o'g'li	
Bank xizmatlarida innovatsion texnologiyalarni kengaytirish yo'nalishlari.....	283
Almosova Shohista Jobirovna	
Модели организации казначейства в ведущих стран мира.....	288
Сагдиев Равшан Сайфуллаевич	
Paxta-to'qimachilik klasterlari faoliyatini nazariy jihatlar va rivojlantirish yo'llari.....	302
B.Sh.Shadmanov	
Qurilish sanoatini rivojlantirishda tabiiy resurslardan kompleks foydalanishning ahamiyati.....	307
Yuldasheva Mexrunisa Kasimjan qizi	
Yangi O'zbekistonning "Yashil" iqtisodiyoti: qiyosiy tahlilning asosiy tendentsiyalari	313
Ro'ziyeva Dilfuza Toshtemirovna	
Oliy ta'limda raqamli texnologiyalarning muammolari va uni bartaraf etish yo'nalishlari.....	318
Abduraxmanova Malika Abdujaparovna	
Namangan viloyatining Farg'ona vodiysi qo'shni hududlari bilan iqtisodiy hamkorligining hozirgi holati va rivojlantiruvchi omillari	323
Sattarov R.A.	
Desentralizatsiyalangan ma'lumot almashish protokollari: IPFS, Filecoin va Arweave tahlili	328
Raimov Ulugbek Yorqinbek o'g'li	
Transport xizmatlari ko'rsatish biznes-jarayonlarini raqamli transformasiya talablari asosida takomillashtirish.....	333
Komilov Asror Akmalovich	
Empowering the Future: Assessing the Role of Automation, Internet of Things (IoT), and Demand Management in Enhancing Energy Efficiency of Smart Grids.....	338
Khakimdjanova Surayyo Khabibullayevna	
Ta'lim jarayonida sun'iy intellektdan foydalanish tajribalari (xalqaro va mahalliy misollar)	345
Madaminov Shoxruxbek Ma'rufjon o'g'li	
Zamonaviy sharoitlarda uy-joy fondini boshqarishning moliyaviy mexanizmini takomillashtirish	352
Inoyatova Durdona Shoxaydarovna, Karimova Aziza A'zamiddin qizi	
Mijozlar tajribasini yaxshilashda raqamli integratsiya strategiyalari: "O'zbektelekom" AK tajribasi.....	358
Islamov Javlon Rasulovich	

MIJOZLAR TAJRIBASINI YAXSHILASHDA RAQAMLI INTEGRATSIYA STRATEGIYALARI: “O‘ZBEKTELEKOM” AK TAJRIBASI

Islamov Javlon Rasulovich
TATU, mustaqil tadqiqotchi

Annotatsiya: Maqolada raqamlashtirish sohasidagi mijozlar tajribasini yaxshilashga qaratilgan strategiyalar mufassal tahlil qilinadi. “O‘zbektelekom” AKning 5G, Big Data, CRM va bulutli xizmatlarni integratsiyalashgan holda qo‘llash orqali xizmat sifatini oshirish va hududiy raqamli tafovutlarni kamaytirishga oid tajribasi o‘rganilgan. Innovatsion yondashuvlar, avtomatizatsiya vositalari va mijozlar ehtiyojiga mos servislar ishlab chiqish uchun sun‘iy intellektdan foydalanish samaralari ko‘rsatildi. Maqola strategik chora-tadbirlarni tavsiya qiladi.

Kalit so‘zlar: mijozlar tajribasi, raqamli integratsiya, 5G, Big Data, CRM, bulutli xizmatlar, xizmat sifati, raqamli tafovut, sun‘iy intellekt, avtomatizatsiya.

Abstract: This article presents a detailed analysis of digital integration strategies aimed at improving customer experience. It studies ‘Uzbektelecom’ JSC’s application of integrated 5G, Big Data, CRM, and cloud services to enhance service quality and reduce regional digital disparities. The benefits of innovative approaches, automation, and artificial intelligence for tailoring personalized services are highlighted. Strategic recommendations for future development are proposed.

Key words: customer experience, digital integration, 5G, Big Data, CRM, cloud services, service quality, digital divide, artificial intelligence, automation.

Аннотация: В статье проводится детальный анализ стратегий цифровой интеграции, направленных на улучшение клиентского опыта. Рассматривается опыт АО “Узбектелеком” в использовании интегрированных 5G, Big Data, CRM и облачных сервисов для повышения качества услуг и снижения региональных цифровых разрывов. Выявлены преимущества инновационных подходов, автоматизации и применения искусственного интеллекта для разработки персонализированных сервисов. Рекомендованы стратегические меры для дальнейшего развития.

Ключевые слова: клиентский опыт, цифровая интеграция, 5G, Big Data, CRM, облачные сервисы, качество услуг, цифровые разрывы, искусственный интеллект, автоматизация.

KIRISH

Hozirgi davrda raqamli integratsiya mijozlarga xizmat ko‘rsatishni shaxsiylashtirish va samaradorlikni oshirishda muhim rol o‘ynamoqda. “O‘zbektelekom” AK raqamli xizmatlar ekotizimini rivojlantirishda 5G, Big Data, CRM va bulutli texnologiyalarni integratsiyalashgan holda qo‘llash orqali yuqori sifat va raqamli tenglikni ta‘minlashga intilmoqda. Ushbu maqola respublika darajasida integratsiya jarayonlarini tahlil qilib, mijozlar ehtiyojlarini qondirish uchun yangi imkoniyatlar va takliflarni o‘rganadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Zamonaviy tadqiqotlar (Westerman va boshqalar, 2014) raqamli integratsiyani kompaniya raqobatbardoshligini oshirishdagi asosiy omil sifatida ta‘riflaydi. Yoo va boshqalar (2010) innovatsion xizmat modellariga e‘tibor qaratib, integratsiya va moslashuvchanlikni asosiy ko‘rsatkich deb bildiradi. Sun‘iy intellekt xizmat ko‘rsatish tizimlarini personalizatsiyalash va tezkorlikni oshirishda samarali vosita ekanligi Evans va boshqalar tomonidan ta‘kidlangan.

Tadqiqot metodologiyasi. Tadqiqot sifatida holatni o'rganish (case study), kvantitativ va sifatli tahlil usullari qo'llanildi. Operatorning raqamlashtirish ma'lumotlari, mijozlar qoniqishi so'rovlari hamda ichki texnologik ko'rsatkichlar tahlil qilindi. Sun'iy intellekt va avtomatizatsiya vositalari integratsiyasining xizmat sifatiga ta'siri statistik metodlar bilan o'rganildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

1-jadval. Samaradorlik ko'rsatkichlari parametrlari, 2021–2024 yillar [5]

Yil	Q (Sifat)	T (Texnologiya darajasi)	C (Xarajatlar)	R (Resurslar)	E_eff (Samaradorlik koeffitsienti)
2021	55	40	45	60	0.81
2022	65	55	50	62	1.15
2023	70	75	55	64	1.49
2024	85	90	60	65	1.96

“O'zbektelekom” AKda amalga oshirilgan raqamlashtirish jarayonlari xizmatlar sifatini sezilarli darajada oshirdi. 2021-2024-yillar oralig'ida quyidagi asosiy o'zgarishlar qayd etildi:

- Raqamli xizmatlar ulushi umumiy xizmatlarda 45,2% dan 70,3% gacha o'sdi, ya'ni 25,1 foizpunktga oshib, raqamlashtirish ko'lami kengaydi.

- 5G tarmoqlari test zonalar 2 dan 20 taga, ya'ni 10 barobar ko'paydi, bu yuqori tezlikdagi mobil aloqa xizmatlariga keng yo'l ochdi.

- Big Data tizimlari 3 tadan 15 tagacha kengaytirilib, ma'lumotlarni chuqur tahlil qilish imkoniyati yaxshilandi.

- Bulutli xizmatlar hajmi esa 120 mlrd so'mdan 340 mlrd so'mga o'sdi, bu xizmatlarni samarali masshtablash va moslashuvchanlikni ta'minlashga imkon berdi.

Ushbu natijalar “O'zbektelekom” AKning raqamli infratuzilmasini kengaytirish borasidagi muvaffaqiyatlarini ko'rsatadi, shuningdek, xizmatlarning sifati va tezligini ham yaxshiladi.

Tadqiqot doirasida ishlab chiqilgan “Raqamli assimetriya matritsasi” yordamida respublika hududlari raqamlashtirish darajasiga ko'ra uch toifaga ajratildi:

- I toifa – Yuqori raqamlashtirish hududlar: Toshkent shahri, Toshkent va Navoiy viloyatlari, bu hududlarda raqamli infratuzilma va xizmatlardan foydalanish ko'rsatkichlari yuqori.

- II toifa – O'sish imkoniyati yuqori hududlar: Buxoro, Samarqand, Farg'ona viloyatlari, ular raqamlashtirish borasida o'sishga katta imkoniyatlarga ega.

- III toifa – Raqamli uzilish xavfi yuqori hududlar: Qoraqalpog'iston, Jizzax va Surxondaryo, aholining raqamli xizmatlardan foydalanishi past, infratuzilma rivojlanishi sekin.

Matritsaning aniq tasnifi va tahlili strategik qarorlarni qabul qilishda yordam berib, hududiy tengsizliklarni kamaytirish uchun yo'naltirilgan investitsiyalar va siyosatlarini ishlab chiqishga imkon yaratadi.

Tadqiqotning yana bir muhim qismi “O'zbektelekom” AK faoliyati uchun tayyorlangan ekonometrik model bo'lib, u investitsiyalar hajmi va xizmatlarning samaradorligi o'rtasidagi bog'liqlikni ko'rsatadi. Model natijasiga ko'ra, 2025-2035 yillarda investitsiyalar hajmining 1% ga oshishi xizmatlar samaradorligini taxminan 0,4% ga oshirishga imkon yaratadi. Bu raqamlar [5] raqamli transformatsiya jarayonlarini moliyalashtirish va strategik resurslarni taqsimlashda asos bo'lib xizmat qiladi. Kelajakda yangi texnologiyalar – sun'iy intellekt, IoT (obyektlarning interneti), va boshqa raqamli innovatsiyalar joriy etilishi bilan xizmatlar samaradorligi va shaxsiylashtirish yanada oshishi kutilmoqda.

Tadqiqot doirasida ishlab chiqilgan quyidagi E_{eff} samaradorlik koeffitsiyenti xizmatlar samaradorligini baholashda muhim vosita sifatida qo'llanildi:

$$E_{eff} = Q \times TC \times RE_{eff} = C \times RQ \times T$$

Bu yerda:

QQ – xizmat sifati indeksi,

TT – texnologiya darajasi indeksi,

CC – xizmat ko'rsatish xarajatlari,

RR – resurslar miqdori.

2021 yilda $E_{eff} = 0,81$ bo'lgan koeffitsient 2024 yilda 1,96 ga oshdi, ya'ni xizmat samaradorligi 2,4 barobar yaxshilandi. Bu ko'rsatkichlar raqamlashtirish jarayonlarining xizmat sifatini oshirishda, xarajatlarni samaraliroq boshqarishda, va resurslardan unumli foydalanishda muvaffaqiyatli ekanligini bildiradi.

2-jadval. Ekonometrik modeldagi asosiy ko'rsatkichlar o'zgarishi, 2015–2035 yillar [5]

Yil	“O‘zbektelekom” AK jami daromadi (mlrd. so‘m)	Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalar (mln. so‘m)	Faoliyat ko‘rsatayotgan ishchilar soni (nafar)	Fond aylanmasi (mlrd. so‘m)
2015	1016,44	73,835	59,874	18,093
2016	1733,71	297,252	60,226	19,281
2017	1074,54	213,151	60,686	21,593
2018	1459,34	324,261	62,977	21,632
2019	1827,56	408,369	66,253	22,138
2020	2298,50	658,300	66,429	22,282
2021	2497,53	784,415	66,792	22,482
2022	3365,75	874,473	68,774	22,586
2023	3743,12	1,088,830	71,744	22,618
2024	5799,94	1,755,700	72,284	22,731
2025	6449,25	1,460,022	74,136	22,835
2026	8015,83	2,660,582	75,393	22,937
2027	13,557,83	3,843,788	87,684	23,540
2028	11,320,41	5,142,754	91,440	23,942
2029	12,653,05	6,298,864	87,053	24,193
2030	15,252,91	8,299,186	89,661	24,471
2031	18,386,96	10,934,746	92,346	24,753
2032	22,164,97	14,407,277	95,112	25,038
2033	26,719,27	18,982,574	97,960	26,326
2034	27,850,05	19,567,256	98,254	27,650
2035	28,400,67	20,132,576	98,805	28,206

XULOSA VA TAKLIFLAR

“O‘zbektelekom” AKda raqamlashtirish jarayonlarini boshqarish institutsional va texnologik jihatdan yanada samarali amalga oshirilmoqda. Raqamli assimetriya matritsasi hududiy farqlarni aniqlashda va siyosatni shakllantirishda yetakchi vosita bo‘lib, xizmatlar sifat va samaradorligini oshirish imkonini beradi. Innovatsiyalarni keng joriy etish va raqamli infratuzilmani rivojlantirish O‘zbekiston telekommunikatsiyasining global raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. Westerman, G., Bonnet, D., McAfee, A. Leading Digital: Turning Technology into Business Transformation. Harvard Business Review Press, 2014.
2. Yoo, Y., Henfridsson, O., Lyytinen, K. The new organizing logic of digital innovation. Information Systems Research, 2010.
3. Evans, P. et al. Artificial Intelligence in Services: Toward Automated Personalization. Journal of Service Research, 2020.
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti farmoni PF-5544, 2018.
5. O‘zbektelekom AK ichki hisobotlari, 2023.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 8

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
